

alle Tilfælde af den Bestaffenhed, at den især for den mindre bemidlede Haandværker eller Smaaahandlende er meget byrdefuld; thi naar han ikke selv kan udføre det, maa han ty til en Consulent, og denne kan ikke gjøre det uden Beberlag, saa at han for at blive fri for at betale Mulcten af de 100 Rd. kan komme til at udgive 10, 20, 30 Rd. Jeg skulde derfor anmode det ærede Thing om at stemme for, at den Mulct af 100 Rd., som er bestemt for Modtageren af en ustemplet Sluttedel, maa forandres til 5 Rd.

Ordføreren: Hvad, den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) bemærkede med Hensyn til det til § 24 stillede Endringsforslag, nemlig, at Udskafet, dersom det blev vedtaget uforandret, vilde ikke alene gjøre Indgreb i den Stempelafgiftslettelse, der hidtil er indrømmet Selveierbønder, men ogsaa gjøre Skaar i den Afgang, der tilkommer dem til at faae deres sidste Billie noteret til Retsprotocollen, herover paa en Feiltagelse; det hedder jo nemlig i § 24, 2det Stykke: „derimod bortfalde de med Hensyn til Testamenter, der oprettes af Selveierbønder, hidtil indrømmede Stempelafgiftslettelser for Fremtiden“, — men altsaa, naar man kun hæver Stempelafgiftslettelsen, vedbliver enhver anden Lettelse at bestaae. Den ærede Rigsdagsmand sagde rigtig nok, at dersom det skulde opfattes saaledes, var Sagen simpel; Vedkommende kunde dictere deres sidste Billie til Retsprotocollen og man kunde ikke nægte dem at faae en Udskrift af denne paa det for Protocoludskrifter bestemte Stempelpapir. Men her voverer han i en Misforstaaelse; det er en Grundfæstning, som er udtalt i Udskafets § 13, at Formen for Oprettelsen af en Contract eller Retshandel er ligegyldig, og at man ikke kan unddrage sig Stempelbeskatningen derved, at man til Retsprotocollen aflutter eller opretter stempelpligtige Retshandler; man kan altsaa heller ikke unddrage sig Stempelpapirforpligtelsen derved, at man til Retsprotocollen dicterer sin sidste Billie, men Følgen af denne Fremgangsmaade vilde være den, naar den særlige Bestemmelse i Forordningen af 22de Novbr. 1837 ophæves hvad Stempelpapirbegunstigelsen an-

gaaer, at Vedkommende da efter sidste Stykke af § 13 maa tage en Udskrift paa det for Testamenter forestrevne stemplede Papir. Denne Ting troer jeg er ganske simpel. Øvrigt maa jeg med Hensyn til den Undtagelse, som der er Spørgsmaal om at opretholde for de saakaldte Selveierbønder, gjentagende gjøre opmærksom paa, at der ikke er Tale om Noget, der staaer i mindste Forbindelse med Fæstevæsenet. Her er Tale om Selveierbønder, men Undtagelsen kommer i Virkeligheden flere tilgode end dem, som man i Almindelighed vil være tilbøielig til at henregne til den saakaldte Bondestand. Jeg skal i saa Henseende, da den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) har gjort det ærede Thing nyere bekendt med Forordningen af 22de November 1837, tillade mig at supplere denne Belysning med at henvise til Placaten af 17de Marts 1847 § 2, hvori det hedder: „Ligesom den i de ovennævnte Anordninger — nemlig Forordningen 13de Mai 1769 og 22de November 1837 — Selveiere hjemlede Testationsret, er anvendelig med Hensyn til alle Bøndersteder, der have et Tilliggende af 1 Tde. Hartkorn eller derover, og til alle bebyggede Hovedgaardsjorder, hvis Hartkorn er mellem 1 og 12 Tønder, begge inklusive, saaledes vil Kongen og have denne Ret og dermed tillige den hderligere Bestemmelse, som indeholdes i nærværende Anordnings § 1, udvidet til de større Eiendomme, der ikke kunne henføres til Sædegaarde — — —“; det er saaledes ikke nogen særlig Ret for Bondestanden, her er Tale om. — Jeg kommer nu til at gjøre en Bemærkning til, hvad den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) yttrede; han meente nemlig, at man skulde have Betænkelighed ved at hæve den her omhandlede særlige Begunstigelse, fordi man paa et Sted skulde behandle det hele Capitel om Undtagelser, eller fordi man med andre Ord skulde sætte Spørgsmaalet om disse særlige Undtagelser i Forbindelse med § 74. Jeg troer imidlertid, at den ærede Rigsdagsmand maaskee ikke har været ganske opmærksom paa den Forskiel, der er imellem de Undtagelser, her er Spørgsmaal om, og dem, hvorom § 74 handler. Her er Tale om særegne Undtagelser, der ere indrømmede store Samsundsclasser ved al-